

کاروان

7

نیمه‌ساله ۱۳۸۳

گفتمانی نه‌میهن‌آرینش گشتمانی روشنی‌پوری لارانه

خوددیتنه‌وه

له دوو ره‌خنه‌ی

دوستانه‌دا

پاستیبه‌ک‌ی ، له دل خومدا چاوی ته‌مام بریپوه پابه‌تیک له‌وانه‌ی که‌متر دیتنه به‌ر نیکای خوینته‌رانه‌وه به‌لک‌وو هر نه‌بڼ به‌هوی تازه‌بڼی په‌وه شپاوی په‌ک‌م به‌خیره‌بڼانی چل‌چراپه‌ک‌ی نویی شه‌دبڼی کورډی بڼی ، به‌لام ویکه‌وت وه‌سا بسو له پووپه‌ره‌کلنی گوزلار وپوژنامه‌ی ته‌م دوابی به‌دا نووسینی ته‌وتو بلاو بیونه‌وه ته‌گ‌ر زوپه‌زوو ته‌بڼینیان تیدا نه‌ک‌ری ک‌زبان به‌سه‌ر ده‌جڼی . له هه‌وه‌توره ویستم چهند باب‌نیکان لیرهدا ناوک‌یکل پکه‌م‌وه به‌لام خوم لگاند به‌ تیرره‌نگ کردنه‌وه‌ی دوو سپاه‌تی سس‌په‌ت پووپه‌وه‌ی په‌خته ل‌گیراو که بیپوهندی هاره‌به‌شاپه‌تیم به‌په‌کیانه‌وه هه‌په و خاوه‌نی ته‌وی دیکه‌پانم له هه‌ردوو کاریتدا مه‌به‌ستی سه‌ره‌کیم روون کردنه‌وه‌په نه‌ک له‌سه‌رخو کردنه‌وه .

- 1 -

له‌وه‌مه‌را که‌ موژده‌ی نژیک پووپه‌وه‌ی ده‌رجوونی تیرلری (کاروان) م بڼ‌راکه‌په‌ندرا چاوم‌چاوی هه‌وه‌ل تریسه‌ی بیوم وک‌وو شه‌ستیره‌ی په‌په‌ل‌نڼیان له‌ما‌ه‌وی خزه‌ل‌ت‌وه تریفه‌کلنیم بو‌بڼیری له‌کل بڼ و به‌رامه‌ی نزار و گوزلریکی تازه‌که‌شاپه‌وه‌ی ته‌دبڼی کورډی ، که‌چی (په‌ختی کاروان) م کردسی به‌و‌پوژوه‌وانه‌ی که‌ له‌ده‌سی بانگی نیوارهدا به‌ه‌زی دابیت و خوی له‌ شه‌راویجی نویزی شه‌فتن‌اندای بیپه‌په‌وه . منیش له‌ روژی ده‌رجوونی ژماره‌ی دوهدا . باری به‌که‌چی کاروانی خنجیلانم پڼی بو‌به‌گه‌ستیره‌که‌شه‌ی باش خوراوا و قومه‌شه‌ره‌شی فتاری به‌دره‌نگه‌کلته‌وه . تا من پلوه‌ه‌بڼانی کاروان به‌ خوی و کالای گه‌وه‌ریه‌وه له‌ کوش و به‌لشی گرم و گوری مغلته‌ن و خوی‌شاه‌وندی کورد و کورستانه‌ نه‌زلی و ته‌به‌دی‌که‌ی حه‌ساب‌پوه و که‌شاپوه .. دای به‌ تالووالای قه‌لم‌چنی ته‌دبڼه هېژا‌کل‌نسان گوزلریکی پانکه‌زیرینه‌ی ده‌دایپوه . چیم بڼ ته‌ما مه‌گ‌ر وه‌ک شاپه‌شی دای ناهه‌گی گم پیزه‌ دراولکه‌ی وشه‌ی په‌سوز و په‌روش له‌م گوتهدا په‌ره‌وه‌ه‌نگاوی کاروانی بیپه‌په‌وه هه‌ل‌ویژم و بڼی به‌به‌شداری شه‌واره و گوزمه‌پانه‌ی کورپه‌په‌کی نازدار .

له‌ ژماره‌په‌ک‌م و دوهمی (کاروان) دا دوو به‌شی گوتاری ماموستا ره‌تروف تالانی له‌ ژیر سه‌ره‌نلوی (نرخاندنیک) و (نرخاندنیک ده‌ریاره‌ی زاروه زانسته‌په‌کان) بلاو بونه‌وه له‌کل به‌لڼی ده‌رجوونی به‌شی دیکه‌شی . هه‌رچه‌ند وه‌سا په‌سه‌ند

دمکری که دواى بلاؤ کرده‌وى سه ساره بارى باهت قه‌لمى
 تى بیخور وه لام دانوه بکویته گهر به لام شو باره مى منى تى دام
 به باره‌وى نیبه پشورى چاره‌نورى تیدا دریز بکسه وه هارنه
 له باره‌وى که به زحمت دستم دمکته چاره‌مى شو دوو
 دانمیش له کوفارى کاروان به ریکوت تیان هالته نگوتم جا
 نه گهر زماره‌ى دیکه ئى چاپ گرابى ناگیزستا 15/2/1880 به من
 نه گه پیشتوه . نه له لاییکه وه . له لای دیکه شه وه به هوریا نیم
 له تاست ریخته گاننى ماسوستا تالانى دا خوم دانوروستیم له
 هه چى دهیانت و جوابه جى یی له گادا بکهم . هه له باره
 شه‌وى که کارى وهما له ارده به دهر دریز خایینه وه هم له پروى
 شه‌وه که زارارو مکان له سه مرتاوه بو ریخته ئی گرتن و سهیب
 بریشیان بلاؤ کرانه وه . بهو بیبه نورسینه‌کى ماسوستا تالانى
 وه ریخته‌وى خوابیشی لیژنه‌ى شو زاراروانه وه و سهلسى بو
 ده‌یینه‌وه لیژنه‌ى من نه‌نجا به سه سه شو شتله‌دا دینه‌وه که
 تروپسکى زاراروسازى و زمانناسى له هه‌نگیز و وه‌ریگیان
 هه‌لستیه وه . نویش بایى دهسه لاتیکى له بارمدا بیت .

1- له باره‌ى (شیوه - روالت - وینه) وه :

وهك من بوى دمجم وشه‌ى شیوه پتر له (وینه - روالت)
 هورگى (باهت) دهیبت چونگه (روالت) پرووکه شیکى
 بی‌بايه‌شه (وینه) ش به لای شکل نای تلوینه و کامیروا
 ده‌یینه‌وه . (1905) ی پوزاوا بیش نه روالت و نه وینه . تنجا
 نه گهر نیوه‌ینده‌ى (روالت و شیوه) چاره‌پوش له که رش دوهمى
 زاراروکه بگین شه‌سا (شیوه‌یه روره‌ایه‌تى) که لیک به‌ولای
 (روالت‌شایه‌تى و روالت‌تى) واتای (خوینوه به‌ستنه‌وه)
 ده‌گه‌مى که له ناسل زاراروکه‌دا مه‌به‌ستیکى بنه‌ره‌تیه .

2- له کوردیدا ته‌بیری (بیت‌بیریت) به‌ناییه‌تى له نیومه‌ایاندا
 هینه‌وى ده‌لاؤ ده‌لاؤ پتریش له بار بوو . هه‌رووکیمان بو یه‌ک
 واتاش به‌کار ده‌عائن تنجا هه‌ر کامیکیان په‌سند بکری جیی
 خوینه‌تى به لام نایى ریکه له‌وى دیکه کویر بکلتوه .

3- وشه‌ى (اراره‌ى) هه‌ر چونگه له واتادا به‌رته‌سکتره له (ریکا
 - ریناز) پتر دینه‌ى رده‌ایى بو واتای (مذهب فلسفى) که شه‌ویش

بوخوى باریکه ریکه به .

4- له گهل بوون کردنه‌وى ماسوستا تالانیش من هه‌ر
 لایه‌نگیری (گومانگر) دهیم نه‌ک (گوماندار) . جى لیژنه‌ش له
 باره‌ى تیکرایى هم خاله‌ى گوتوه بیوانه‌ى زمانناسانای تیدا
 کراوه . (تیه‌ر و تیه‌نه‌پى) لیژنه‌دا من ده‌ظه . که رشى دواى
 (گومان) بیش 3 (گهر) بیت و 3 (دار) هه‌ر دوویان تیه‌پن .
 هه‌روهک ده‌گوتسى باجگو ده‌سگوتسى پارمدا و ملکدار و
 زویدار و به‌ره‌نگوار . شه‌م پاشگهره‌ى (دار) له (داشتن .
 داشتن) ی فارسیه‌وه هاتوه که (مضارع) مکه‌ى ده‌یینه
 (دارد) و نلوی کلرای ئى بیک دیت و ده‌یینه (.. دار) . شه‌ر
 مه‌به‌سته‌ى که له واتای (مشتک) دا هه‌به له گه ئى (گرتن)
 باشتر ده‌روا نه‌ک له گهل (متک) که ده‌مکته وه . داشتن - دارد
 - دار (چونگه له (گرتن) دا (نیاز) تاشکرانه .

5- لیژنه‌ له په‌سه‌سند کردنى شه‌داتى (مکر) بو تیسبته
 نه‌یوسیت له هه‌موو باریکه‌دا بو هه‌موو زاراروکه‌ک هه‌ر (مکر)
 به‌کار بیت چونگه ده‌باره (ی) تیسبته هى به‌لاوه‌ان نیبه
 ته‌بیری (خو ئیژنه‌وه‌ش) هه‌ر لایه‌نى ناچارى راده‌گه‌بى
 ده‌باره شه‌گهر (ی) تیسبته بو هه‌موو وشه‌یه‌کى ده‌ست ده‌لای
 نه‌لیژنه‌ خوئى له‌ده‌زیه‌وه که کورده‌واریش زمانى له (لاره‌مکر)
 شه‌ره‌مکى (.. ده‌گیزا . که‌س نالئ و نه‌یکوتوه) کوردی . به‌هه‌رو
 کرایه‌وه (خوماتى ..) جوسى ره‌ش بینه‌وه . به‌لام بی‌گومان په‌ستى (نه
 زه‌مش) کیشه‌یه وشه‌یه‌کى نه‌ک کردمکى (هه‌لکه‌وتووتشه له په‌ست
 وشه‌نه‌دا) شه‌م کیشه‌یه هوشیه‌یه نه‌ک کردى وه‌یا کردنى (. تا تیه‌ر
 تیه‌رانه‌ى جوداوازی بیروپا له‌م مه‌دانسه‌ى تیسبه‌ترا ده‌گه‌ریشه‌وه
 بره‌مانى کورده‌هاتى زمانناس و زاراروساز چونگه هه‌روو ریپاز شوین
 بی‌ره‌مانى له ناخپه‌ورى بیومه . به‌لام و ده‌باره ماسوستا تالانى (ی) تیسبه‌ى
 (مکر) بو (و) نلوی مه‌عناى به‌لاوه په‌ک شتى : تا لیژنه‌دا فه‌ناهت
 شه‌لاتى که ناگات چونگه هه‌روهک له بیى فه‌ناهت‌شه‌وه (تیه‌ر) تیه‌ر
 تیه‌رانه‌ى (هه‌روه‌عاش) (ی) تیسبته نایینه (ی) نلوی مه‌عنا
 به‌عائن . و ده‌پن کاکه تالانى به‌ره‌ویدا بگه‌ریشه‌وه و به‌نیوان دوو
 راسه‌په‌مانى . و بیى شه‌و دوو باهت‌دا سه‌ره‌ئیز بینه‌وه من شه‌وى تیکه‌شان
 بکلترازایى . و خو هه‌رگیز موجه‌له‌ش له‌ودا نیبه که بلیم تالانى
 په‌کیکه به‌عائن و بیى ته‌ک تاکى ناخپه‌ورى کوردی که له سه‌لیقه‌ى هه‌ستیارى
 زه‌گه‌سه‌ره‌نه‌مانى بی‌خه‌وشه‌وه کورده‌انه دانه‌رسینه‌ گوتن و نووسین .
 کورده‌انه

هر
له
شیدا
وای
پون
دار و
ستن
بیتنه
شو
هرتن
دارد
سبعت
(مگر)
به
په
دایچه
وهکی
بهاری
یست
تا تیره
شوه بو
تین بی
نیسبت
الاعت
بر
نایتیه
و معنا
راسته
میان بکات
په کیکه
ی زنگاک
گوردانه له

بخت هاند پیچیت و گوردانه داره بیزیت و تی دککاتوه . لئجا
گمگرت لاتی له م جووت چاویلکه ی بهرمان پریزمان پازنه ی تیر
پوزی کی بی جارها و بارها پانلای له دهقی نووسین بو
۱۹۹۰

له ناخاوئن و نووسینی نیستاکه ی فارسی و گوردیعا بو
نیسبت و بو ناوی مه عتا هه مان (ی) دریزی قوچاو به کار دیت
ردمگوتری - بو نیسبت دهشگوتری (جوانی - بو ناوی مه عتا)
له کونیا بو نیسبت (یک) و بو ناوی مه عتا (په) به کار هاتوه
کتیبه کونیه کانی بههلهوی و بیژ بههلهوی شعم جودایی
کرهتیمان شتیکی دستورییه . به نمونه له لاپهه (10) ی
کتیی کارنامه ی تهردهشیری پانگان - نووسینی بهرام فرهوش
جهانی شان 1354 - شعم وشانه ی (چاسپوکیه -
سورای) له ناوی مه عتا وشه کانی (گرامیک مگرامی -
بیاره ، شهاریک مبعواتای دیگر ، هی شه ، نامیک مناسی ،
نوادره له نیسبت دراو دهشیرین . له نیوان دوششیرانی
گوردی تیرایش شعم زانبارییه وه که هلقویین لژ هاتوه به لام لای
چومان مهسه له که هینده ناشکرا نییه . په کهم چار له لاپهه د -
فرول عمر صدیقه وه ، که نه وسه چاری خویندکاریش بو ، پاس
به چهکی شعم دور (ی) ، به گوئار له گوشاری گوردای پلاو
کرایوه . به نمونه وشه ی (زندیق ، زهندیک) نیسبت بو لای
زهند) . دور نابینم پریزه ی (دهرهکی ، ناوهکی ..) ش له
پشانه پاشاهویهکی شیواوی شعم نیسبت ته کونیه ی زمانه
تیرانهکان بیته هه رجه ند ناتوانم بریاری لهسه ر بدهم چونکه
پاسی گوردی به نووسین شیوه ناخاوئن کونی تهریزراوه ناگور
رانی له که نکیتوه شو پریزه په پیدا بوه و تاپا له بند پرتوه
(مگر) بوه پاخوه له (یک) دهه گزراوه . نمونه کانی ماموستا
ناتانی که له لاپهه (71 ، 72) ی (سارای په کهمی
گرواندا بو نیسبتی حساب کردوون بهی زوربان هی ناوی
به عتا وشه کانی (برایی ، هاریه ی ، وشه ساری ، داماری -
سپانی ، که له گایی ، هه رزمکاری ، جودایی ، لای - گنجی -
نزاری ، نزاریه ی ، لاوشی ، گنجی) هه موویان ناوی
به عتا و پیوه تدیبان به نیسبت وه نییه له بهر نه مه پخته به کی
لهسه بنه مای شو وشانه وه هه نسبتان به ره بو شایی دهریون .
۱۳ دهرمان به کاره عتانی (مگر) بو نیسبت له شوین و

باری ناستهنگا نووسه ر و ناخویره
نمونه

تج بو شیخان
تیری بو شیخ

تجنا ته گه ر ویستمان بلین (شبعانی) و نهو (ی) همان بو
به کار هینا هه ر دهی بلین (تیری) که بو (شبع) مان دانا که تیر
له گل (شبعانی) دا تیکال دهی به لام دهواتین شا رادههک
چار پوژی له وه لهسه ره بکین چونکه له هه موو زمانیکه وشه ی
وانا جودا دهگتوه یک فورم هه روه که هه ریدیدا وشه ی
(اری - فعل مضارع للمفرد التکلم) دهگتوه (اری - فعل
ماضی للمفرد الغائب) . له مهاری گوره له وهدا دهی که
پمانه وی پریزه نیسبت بو (تیری - به واتای شبع) به کار
بهینن (ی) ی تیدا پشینه گه که هه ر دهیته وه (تیری) .
تجنا ته گه ر هانا بیهینه بهر (مگر) له مه ره له نیواندا نامینی

تج بو شیخان
تیری بو شیخ
تیرهکی بو شیخان
تیرهکیته ی بو شیخی

خو نه گه ر ویستمان (شبعانی - تیرهکی) که ناوی مادهیه
بگهینه ناوی مه عتا نه وسه بهرانه ر (الشبعانیة - که صدوری
مناعبیه و ناوی مه عتایه) دهقیین (تیرهکیته ی) برواش نلکم
دهره تیکدی که دهستوورانی زماندا په پدایی بو
دهریز بوون لهه گتسته نگه . نهو وشانه ی کوناییان به (ی) ی
دریزی قوچاو دیت وهک (برسی ، تروری - سۆق) ناتوان (ی)
نیسبت به خویندوه بکین ، ناشین خه یال بو (برسیینه -
تروزیانه ، سؤقیانه) بروات چونکه زمانه ناوه لکان هه رچی
وشه ی نیسبت دراو شاهنشاه . تجنا شه گه ر نه عین
(برسیهکی ، تروزیکی ، سؤقیکی ..) ریگی کورتان لای
دریز دهیته وه ویا هه ر به چاری ریگی که گور دهیته وه .
له زور شوینی گورد زماندا ته گه ر ناوی چینگه و ناوایی
وهک (جانی ، داری که ی) (حاجانج) به (ی) کونایی هانتیت بو

نیسهت دهلین (چهلیهتی ، داری کهلیهتی ، سلیمانیهتی)
 ولسدهین کورتی دمکه نهوه و دهلین (چهلهتی ..) شهم
 به کارهینه تا ئیستگش باوه و بوخوم گوی بیستی بوم به لام
 خه ریکه له بن شالوی شارستانهتی و خوینونی نویدا که وا
 گه لیکه ناکاری میرانی ئی دهیات ، نه میشیان ئی بجهت . باوهر
 دمکه م لهو گوندانی فونتجانسه پان ئیدا کراوتوه شهنا
 به ساندئا چومگان سزائن بلین (سهرووگانهتی ،
 جاباوهتی ..) ههرچی وهجهتی تازه به خه ریکه (دار ، دور ،
 زار ، زبر) فیر دهین و به لای ئه و ولساندئا ناچوتوه که
 ماموستاکی لییان به له نوییه .
 له کوردیدا (ی) ناوی مه معنا هه ر به و ولسانه دهویری
 بیانگه ناوی مه معنا که گاهه فلان و مه صفتی ماده دهکن نه که
 خوین مادمن وهک : جوان ، جوانی - شیرن ، شیرن - ناسک ،
 ناسکی - دزیو ، دزیوی .. زمانی کوردی و تیرای (ی) سو ئه داتی
 دیکه هه به بو داپشتنی ناوی مه معنا :

1 - ئه داتی (مش) وهک : بیار ، بیارهتی - دایک ، دایکهتی -
 برس ، برسیهتی ..

2 - ئه داتی (ری) گه مهان بو مه به شکی ورد له کار دیت
 به نونه - شه می (دریزی) بو (مطلق الطول) دیت به لام که
 ویست (هه نوک طول) نهک (مطلق الطول) دهه بریت دهقیبت
 (دریزایی ژوردهک ، شیرنایی شه کره که ، بوونگایی په نچه ره
 ، به رزایی شاخه که ، سهوزایی گیاهه) .

3 - ئه داتی (ایهتی) به زوری بو ده رخشتی بیوهندی
 نیوان مروف به کار دیت وهک (خزمایهتی ، دوژمنایهتی ،
 دوستانهتی ، کوردایهتی ، فه و مایهتی ، مهردایهتی ، که سلهتی
 ، پاره پارهتی ، عه دایهتی ..) . هه ر نه ئه داته پشه دهواتنی
 ناوی مادی رهقی و زهقی به بوژ وه رگبیری بو ناوی واتا وهک
 (بهردایهتی - الشجر ، الحجریه ، که چلهتی ، الجیرهیه -
 خولایهتی ، ئاسنایهتی ..)

زوریته ئی گو ولسانه دی دنگی دنگی ئه فلان ئیدا په وهک
 (برا ، گه دا) ئه فلی (ایهتی) پان ده سویت و ده بهت (بره پارهتی -
 نه که بره پارهتی - ، گه دایهتی نه که گه دایه پارهتی ..) له
 شوینی دیک ، ده میکه گه م دیار ده می ئی چوونی گه و گه هه لم
 بوون کردوته و ئه ردها : لجهه بوسه ری -

نوو سه رانی سلیمانیه تی به بیی ئاخواتنی ناوچه یی له جیاتی
 (برسیهتی ، نه مین داریهتی ، ئیقلیه کان ..) ده سوین
 (برسینی ، نه مین داریتی ، ئیقلیکان ..) هه رچی زوری به
 کورده جورمه کی یه که به کارهینهتی په سه نه بیوهی ده که
 په سه نایهتی ئه و جوړیان له دوو به لگه وه به ئیسیات ده که
 به لگه ی په که م په که م ئه وه به که زوریته هه ره زوری کورده
 ده تی (برسیهتی ، وهلیهتی ..) . به لگه ی دوهم ئه وه م ئه وه به
 که ئاخوهری سلیمانیش له ناچاری دا باده داتوه بو ریزار
 په سه نه که که مه جووره بل (ئیقلیه فونه ره مه نه ده کان)
 چارت ناچاره بلنی (برسیه هه ژاره کان) . ماموستا ئا ئیشت
 به ریپازی ئاخوهری سلیمانید بو (لاویتی ، که نه جیتی -
 چوتنه وه ، هه رچونیک بی ناشر ریپازه په سه نه که بیی ئی بگری
 شه نانه ت له وشه ی وهک (پوشت ، گه شت) پشدا ناشر
 (پوشیت ، که شیت) که راستره کویر بگری شه وه ، بیخو
 ده تی (لهو پوژوهه پویشنه توره وه دئ من) . نالی ده تی (کر
 دهستی ده که ت به ی و ناری نه که بیشتوت) . خاچی ده تی (که
 بهر بوم ئی که بیشت دهستی گرم) . ئه دایب له سه ریته له منا
 و له هه رچی وهک نه مان هه به خوی له ریپازه په سه نه که
 کوردی راپه یشتی . ئیبه له سه ره تانگانی به نگر بیژ کورده
 شیوازی ئه ده می کورده پان . چی ئیستگه وهگ دایکوت
 ده بیته شه قلمه ری نه عبیری کوردی . ئه و زمانه ی شیوه
 ئه ده بییان ده می گرتوه له ماوه ی 80 ساندئا په که بیپان ئی ناسو
 و ناقرتی : کورت کردنه وه ی بی حساب له شیوه ئاخواتنی
 په مه کیدا ده بی تا ئه وه ی خه لقی تووس له ئاخواتنی په مه
 ناگن سه بییش زه فیه به و توویزی تاکری نایات . چه ندیک
 بلوی له پاشماوه ی کونه زمانه که مان بیاریزی سوودی خوله
 چونکه هه تا به ره وه دق و ده سووری په سه نه وه به روین
 خه لقی ئیدا کورده بیته وه و له په کی حائل ده بین . کوردی له و
 هه زار ساندئا هینه تی ئی سواوه له ژوم به ده ره بی .

به ره له وه ی له په شی په که می کورده که بوم بو به
 دوهمی چهند ورده تی بیته هه ن بیپاندا ئیبه ر بوم
 که رته کاری (کر) و پاشگری (که ره - بوته وه مگر)
 په کی چودان : هه رچی (کر) که رتیکی کاری (کران)
 ناوی کاری لیکه راو (به ته عبیری چاران اسم قاعل مرگ
 هه رچی بوم

دوست دهکات و هککو که رتی زوینشی کارهکائی دیکه
 بشور . نانخور . باجگر . سه رشتاش) . به عادت کاری
 زنه بهر له گهل وشعی (صفه) و له گهل شارهنگاردا وشعی
 بگراری نهوتوبی دروست دهکات چونکه بهرکاری نایوت وک
 خوشبو . سرزو . به سه رها ت . زورور ..) . هرچی
 بگر . له بهشی زوری وشه لیکراری نیستلکه دا بونه وه
 شه (بارته قای (هوان) له گهل نادر دیت و صیفه شی لیکرار
 سکه نایو که سابهت وک (ناسنگر . مزگر . دهرگه وان .
 اسوان) .

له وشعی (نیرکه پیاز) دا بهشی په کسمی وشه که له
 بزک) هوه نه هاتوه به لکوره (نیرک) هوه سواوه . په گه سلی
 نیرکه پیاز و دهسکه قوراده (یوه . نیستاش له هندی
 نهعی شه شیرعتیدا بیرمکان . بگره زور که سیان نیرک و
 سسک) به کار دهغین . هر وک وشعی (قه نشه) ش
 سکه ناره (قه نشه) که پتر بهر مو (قه لوون و قلیان) هوه چونه وه

وشعی (ریزه) بو (صیفه) دعداد تک (ریزه) هرچی
 ریزه) په وک (نیستکه . بنگه . شه رگه ..) نایو شویته
 تک شارهنگارای شوین] . وشه که ش له (پیشتن) هوه
 بارونه که به هعه و هیا بو سووک گردن دهگریته (پیشتن)
 دگش نه و می که له تینده و هه رماندا نه (ی) دینته وه :

نومکم ریشت
 نومکه دم ریژم
 نومکه بیرزه
 ریژه و پیره) ش هر بهر بنگه .

له وشعی (که له نیرد) دا نه (ه) په که هغه شی
 هر میبه نیوینه ند نییه . دهنگد ده بیته نیوینه ند (ناوگر) که
 بزجینته کلپشی وشه وه تک بیته نیوان دوو وشه وه . په
 بونه له وشه کالی (بزوتن . بزوتن . بزوتن . بوردن . بوران) نه و
 هغه نیوینه ند (ناوگر) . به لای مشه وه دهنگی (ر) پش له
 (نچ) دا ناوگره ترنجاومه کلپشی (گنج) هر وهها (ر) ی
 (ر) چونه ناو (قر) .

مروم بو زماره دووی کاروان :

کاتی خوئی که ریخته کانی ماسوستا شالانی بو کجوری
 زانباری کورده هاتن که مرانوگرم لینه بهک . به سه ره پرشتی
 کردنی خوم . دهستی دایه ریکه خستن و شاماده کردنی نه و
 ریخته وه هی دیکه ش که له نووسه ری دیکه وه هاتوبون بو بلار
 کردنه و هیان . ویزای نه و ریخته . شالانی . راسپارده ی به نرخی
 دیکه شی بو کجور چی به چی کردیمو له بسبه شی فولکجور و
 که له پیور . هر یکی ریکه خستی شه وانیش پیورن به لام
 ریکوت وهها پیو بهر له سازدانی نه و کارانه پیوه ندیم به
 کورمو نه ما . زوریش نه برید پاسای تازه دمچوو (دمسته ی
 کوردی) خسته شوینی کور و نه و یوه بهر برس . دمه ووی زور
 به خویاری له بهشی دوومی نووسینی ماسوستا شالانی دهرچم : بو
 هر مه به سسک بی (قسه ریستنه وه) به چی تره له (قسه کلور
 کردنه وه) . به رنگ (هالویه ندی) ش له (هالو دمنگی) بو (ترباط)
 له بارتین نه گهر نارمایی (هالونیری) بو خوئی نه بانه وه .

(ژیبریژی) بو هونه رومیا زانستی (منطق) و (ژیبریژی) بو
 که سسکی (منطق زان) بی و (ژیبریژی) بو نیسبهت وه لای
 (ژیبریژی) و (ژیبریژی) بو نیسبهت وه لای (ژیبریژی) کچه
 ناگن . هرچی (ژیبریژانه) په شارهنگاره وک بلینی : ژیریژانه
 دمدوی . کورده دهوشی . مگردانه هاته کاپاره وه . وشه کان له م
 پستانده و صفی کار دهکن تک کارا (فاعل) .

نه گهر (بولاندن) بو تصنیف بیته دمنستوری داتاشینی
 (کار) له (ناو) خیزمه تیکی گه ووه به زمانه کمان دهکات
 هرچنده له بولاندنیشدا هر واتاشی کور و کومهل و ناپوره
 و هردمگیری تک واتاشی (جورجور و خوارو زور) که له
 (صنف) ی عرمی و (صنف) ی نیگیزی و هردمگیری . به لام
 لزوم نایبمن بیته پیوه بیثین و بلین) کابرا چه تری لدا و خوئی
 عه لیشیاندن .. مه گهر به نیازی کعب و گلته کردن بی .

وشعی (ریخسکان) له شالوتندا باوه هرچنده له هه موو
 هر میبکیشدا شاشا نه بی . نه م نه بیست پیونه ی نه بیبه کاتمان
 که دهچینه وه بو نوو هوی سه رمانی . په کبان نه گهران و سه ر
 لانه دان . دوومیان نه پوینی چاپه معنی له هه موو هر میبه کاندای
 تا نه م نه بیست پیونه زونه زور چاران دمه ت قی هه شاستاره
 ته نانت جاریکبان نووسه ریکی سه ر به زمان له ناست وشعی
 (چم) به واتاشی (فریز - فریزور) وهها نه سلحین پیو هر
 له پنه وه نینکاری هه پوینی دهگرد . که چی فریزجار به واتاشی

چیمچاره . نو پلچاره بهی بو کیلانی زوی چیمچار دروست
 دگرگی بین دملج (پیمه بهی چیمچر) - نو سه ریکی دیکه ش
 به رانبار وشه (رایخ) سه ری لهو (ی) هی ناو وشه که
 سو مابوو . به ریژی له ته عیلل به ری نه بهی یی به که بو ناو
 وشه که دی کوئی به ره چونکه هه ر گوی بیستی (راضستن -
 هه لختستن ، خستن) . بو یوو که چی غورمی وشه که
 (به خستن ، بیخستن ، خچختستن ، هینختستن) . له
 هه سووشیانا دمنگی (ی) هه به که نیش دباره (رایخ) له وان
 که بو تیره . گورانی بیژی گویی (حوسینی هه به تیز) به له 80
 سقل پتر له وان دهر کرد دلی (هه کت کاروانی که دراران -
 بیخستیان له بن دراران ، لیدن دهری له لوکن) . وشه ی
 (تی وریخ) له دوو پیشگری (تی) وهر) و که ریکی به رای
 (به خستی) بیله هاتوه . هه ر لهو جو ره گوی بیستی نه بوونه
 چاریکیا دوو ره ههنگ نووس کوردی له وشه ی (فروسمان) که
 من له نووسیندا به کارم هینا یوو ارمان و نه پان بیستوو که چی له
 زور شوینی به ری سوران به وانای (نه هسوون لی خویندن ،
 نه له سه به مند کردن) له گه ر دایه . به که له دوو ره ههنگ نووسه
 (زهیمی) دواتر بیستی گوته وه که تو زی نه وه ی له وشه که دا
 کردوه و له خه لقی بیگانی بیستوه له جیانی فروسمان دملج
 (فلیسمان) . وا دباره وشه ی (رخصتگان) پیش بو ی ریکی
 نه که وتوه بهر گوی گری به ری پانان که وتی . دمنگی (ک) له
 وشه سازی کوردیدا دهریکی چالاکی هه به . لیددا کاریمان
 به به که باری نه دوو ره هه به که دهبیته باشگری کار و زیده
 واتله کی تیدا بهیدا دهکات . باشگری (ک) له چار باشگری (ا)
 خه ستو خولیه که وهیا شیوه گوری به که له وشه دا بهیدا دهکات . به
 نمونه . له رمگی (بزیر) هوه به هوی باشگری (ا) کاری (بزیران)
 بهیدا دهبی . که باشگری (ک) ی بیوه لکا دهبیته (بزیرگان)
 شیوه به یگی نوی بو (بزیرکان) بهیدا دهکات له چار (بزیران) .
 وشه ی (به شیوه) دهبیته (به شیوان) و دهبیته (به شیوان) که
 سه خخته له به شیوان . هه ر خو شیه تی بوته (به شوکان) . دوو ر
 ناییم (هه لهره وان) و (هه لهره وان) ش دوو دلوئی تم خو رگی به
 بن . نووز له وه بلنگی وشه ی (نووسه وان) به به لام دمنگی
 (ز) به جیرانه تی دمنگی (ک) بوته (س) چونکه هه ری وویگان وات
 (س) . که دمنگی کین هه رچی (ز) . تاوان دباره له بهر خاتری
 (ک) هه که خو ی کب کردوه وه که وشه ی (تازک) که له (تاز) هوه

هاتوو بوته (تاسک) له بهر هه مان سه بهب . (بازوو) ش بوته
 (تاسک) . هه رچی وشه ی (رخصتگان) هه خزی سزیکر
 (رخصتان) هه هه ر دوویان له واتارا به (رخصتین و
 روسین) ده که نه وه . به لام له (رخصتگان) دا زیده هیزیک هه به

نه کهر (کوگر) به (جامع) وهر یگری (کوته گری) نایینه
 (مانع) . دهبیته نه وشه ی هه ندیکان دگرگی و هه ندیکان نلگری
 . بوته وه ی هیته بیجه وانای (کوگر) دهبی بگوتری (هه چنه گری)
 نه و ساش (هه مووگر) به سه دشر دهبی له (کوگر) . به لام
 (هه چنه گری) هه ر له به رانبار (کوگر) . هه مووگر) دا ده سازی
 نه خو (مانع) (هه چنه گری) نییه .

له کوتلی شم پیداجوونه وه ییدا دملج مانوو
 بوونه که یی ناوانی جینی سپاسه و دهبی به وه پاری هه نشه
 دزیوه وه له گهل زار او ده کتا خه ریک بی . منیش نه کهر
 چاویم به نووسینه کتانی کهوت و به چاکم زانی بیسنا
 پچه وه تا بیم بگری تی بیته کتام بو خو ی دهنیرم به
 هه رچی که نه دهری بزائم . زوریش گوشه دهبی هه ر چاره که
 دهبیتم نووسه ران لهو زاروانه وشه وهر دگر و به کتاری
 دهبیتم . وه ک بیل جه سته وه ی شو باسه وان هه ست
 بی دهکام که دهبیتم نه مانه که ی شیخ بووه به ریعی گرتوه

- - -

له (عراق) ی (80) ی شویانی 1983 . له ژیر سه ره نار
 (وینه ی هونه ری له شیعری حاجی قادری گوینی دا) مانوسه
 هه دوو ره زانق بیمار به داوا ش گرده وه ی جهند نمونه به که
 نیکارگی شی هه ستارانای به هاریه که ی حاجی دهنووی
 . چا له م پروره ورونه که ی مانوسای دانه ی کتینی (چه بکا
 له گوزاری نالی) به گه سانی پت دگرگی وه که له لاپه ره 1980
 گوتوویش
 . یادی گوته بیگی تری (لندار) ده که هوه که دهبیگت حاسم
 قادری له هاریه که پدا شوین بی ی (قوربانی توژی ریگه تم) (

از هانگرتنه ووه و نوسا من نوسام له دندار نوسامسه لاند
کوی نینتا وک باکیهیه شاشکریابه له هر چاروم چی دندار
بگرت راسته .

چونکه دانته ری شو کتیبه صنم بیویست سوو لیریدا
مفتخ رووناکایی بو لای شو شوین بی هانگرتنه ویه و پخت
نوسامگی بهاوژوم .

دهمی له پیشه ووه بلیم شوین بی هانگرتنه ووی نالی له
این حاجی قادره ووه نه که مایه تی نیدایه نه بلعائیکیشه له کس
بجیب بگیری . له نیوان شاعیرانی کورددا و بیای شوین بی
هانگرتنه (تضمین و القیاس) پیش به چارو دنگوی که پتر
دزیکاره خوبایی شاعیر به غه بری خویره و ده لکنینی . نالی که

نوسام بی دنگوتی (معارضه) له کورد وواریدا به چارو
نالکوی . هر نه بی من ته مدینه به لام وایوه دور شاعیر
هه مان پارچه هه لیه ستیان له شیمیری بیگانه ووه
وهر گپرا وسته سه کوردی وک که بیگس و گوزان کردیان
. ده شین بزاین تم به به تانه تیکراییان خو نانی کوردنه ووه
خو به هه که گرتن و خو نواندن بیان نیدایه هر چه اند تم
نیازانهش ری له هه لچوونی هانیه ناگرن . بگره وها بوه
له پینج خسته کی سه رکه و توره ا سوژی شاعیری دروم
سه ده کات که به شاهنگی سه ده سدی
شاعیری به که م ده دویت .

دی بومد به ساز و عیشوه دیسان شوخی
عه بیاری
فریسی دام به چلوی مهستی خوی معجوبوبی
سه ححاری
له هجیرانی تعقم کرد نهی ره یقسان کوا
مه ده دکاری
نه مان مردم عه لاجی سا له ری پیغه مه را
چاری
وصی یا قتل یا تسکین له هر سی بوم بکن
کاری

سه ره بیری دیوانی شیخ رهزا تاکه یه که
غزه ل نیدا سو سوژی دنداری تای تم پینج
خسته کیه ی کردینه ووه که له بلیمه ی کوردیه ووه
ناگری تی به ریوه . (معارضه) بهوشیهره ده لینی که
له کیش و قالیبه ی شیمیری سه ره له خوی
هه لیه سترایی وک که احمد شوقی معارزه ی
قصیده ی این زیدون :

احضی الثنائی بدیلا من تدائینا
و ناب عن طیب لقیانا تحلیفنا

ده کات و ده لیت :

یا نالیح الطلیح اشباه عوادینا
ناسی نوادیک ام تشجی نوادینا

ناری سینعم گه نه می غه رقم نه من
نوی چلوم گه نه بی سوو نلوم نه ز
به کسر و اتاخواری له م به یته ی (این الفارض) کردوه :

فلولا زغیری الحرفقتی ادعی
ولولا دعوی الحرفقتی زغریتی

به لام نالی معارزه تیکی نیدا به کسار هیناوه وا بزانت له و
تیبه ی (چه بیکه) . دا روون کرا وسته ووه . چارکیان بلسی تم
نیتیمه م بو (به) کرد . له پیشه ووه نه یسه لاند به لام که گرتم
خو نالی شیمیری تصوف وها . قسه کی بی بریمه ووه گوئی
له تصرف ناو هینا سه لاندیم .
نالی قادر دهی :

به (تضمین) به یته کی نالی ده هینم نا ره یقسانم
بزانت من به نه و نایم خه زه ف قهت وک گوهر نانی
. که مده لای زولفی دوو لانه له بو کسیر و موسلمانه
ده کتین بی محابانه چ له م لایی چ له و لایی .
پینج خسته کی له لایه ن کورد . و غه بری کورد ووه
چونکه له تیکه لانی دهر وونی و بواله تی شاعیر و
شاعیر ..

(تلمیح) پیش هر له م بابه تانه به .
نه مانه هه موری له نیوان کوردی باو بوون به لام

نه گهر به هاربه که ی حاجی له کیش و قافیبه ی قصیده که ی نالی بایه بیی ده گوترا (معارضه) . له لایهن کیشوه هه روهویان له په گری نوزیکن تا نه وهی هه ندی شاعریش هه رقی بی ناکن . په شینگی به رچاوی (صدر) و میا (عجز) مکتابی به هاربه که کش وهک دیزه شیعر مکتابی نالی ده بنه 14 برکه به نمونه ، (له خو هه شته زومانی بیجینه وه نه ولا) 14 برکه ی به . صدره که ش 13 برکه بی به .

له م سواره دا ده بی راستیبه کی گرتگی دیکه ش پوون که روهی شوین ههنگارمان بی : داسه باندنی برپاری (نوبه) پتر موختاجی به لگه به له (هه به) چونکه مه به مستی (هه به) به ناکه پک به لگه نیسات ده گری وه نه وهی گویت له خشمه یهک بوو و دمنگ دا (کیی ؟) به ناکه وه لاسی (منم) ده زانری

خشمه ی به نیارمه . به لام که وه لامیکت وهر نه گرت وه چه وانیک به لگت دهوی تا

نیساتی (به نیارمه نه بوون) ی خشمه دارمه که ده کیت . پدنگ بهک به لگت شت چنگ نه گوی . له گه لگه مه شدا برپاران له سهر هه بوونی خزمایه ش له نیوان شو دوو قصیده به ناولانگه دا تا نه وهی خه پال له (شوین بی هه لگرتنه وه) بک بی به باری هه وا نایی به تاییه ش که دهنگ و سه رای به شیراز بلند بوو : بیویسته لیرمشدا (منم) یک به خه بهر بهین .

نه وسا له (چه بکیک ..) دا کس به ره نه شت نه بوو تاکو به لگه کازی نیدا بکم . قسه شم له دله ارموه ده گریاوه که تپتر لژوهم نه دمدیت به به لگه و نسوونه هینلانه وه له سیفشی (شاپهرد) موه بیمه داواکار .

به لگه ی شم شوین بی هه لگرتنه و میه له چه ند لایه که وه نیک ده که نه وه : نالی شاعریکده بوه له سه ارمه دی شاعیرانی سه ده ی نوزدم . چ سه سیر له وه دا نیسه شیعر بی بیته شو (به رده عازمیان) په ی گه نچی له خو پزای هیزی خو ی بی نالی بکته وه . هه بی باین و نه لاین نسوونه ی زنده بالا له هه ر هونه ریگه دا مه بی ده بیته) سه ره شق . حاجی قادر له چه ندین چیکه دا یاسی نالی و شاعیریه ش دهکا . وهک دیشمان (تضمین) ی ش له شیعر ی کردبوو . له و (تضمین) به هه ز تریش هه به که دهلی :

زاهیر من شیعرم له کوردی و نالی زور که منزه نییه
تلقم بهر که شته به به به خسته به مختم نوو ستوه

بیم بلین کام شاعیری نوی خواری کوردی له ناوونیش گوران دهها به ؟ دهها بوونی چی ؟ هه رچی هه به دهلی گوران دهوازی شیعر ی نویی کوردی خسته سه ر گازهرای پشت . واره ی گوران له م پوزدها کام شاعر سه ر نه تانگه له شیعر ی شینکو بیکس ناگات ؟ تنجا نه گه ر شاعیر مکتلمان له هه لیه سندا یاسی گوران و شینکو نه کمن و له توژینه وهی نه د بیدا ناویان بهین خو حاجی قادر له شیعر دا خو ی بو نالی شکاندونه وه . تنجا هاتوه خویشی به و (و به کوردی) گرتوه . له مه زیلتر چیمان دهوی بیک بی به پروانگی بو نانو دهروونی حاجی تا شه به نگی نالی نیدا بدوژینه وه ؟ به خه پال له حاجی بهرسین نایا نالی و شیعر مکتابی چ نه سه ریکیان بوه له ویزدانی نه ودا ده بی چ وه لامیکمان بدانته ؟ پدنگ برپساره ممان لای به عیب بگری چونکه خو ی به شیعر ی پات و پات شو و نه سه ر ه ی کردونه به لگه نه ویست . خو نه گه ر بگوتری حاج یاسی شاعیری دیکه ش کردوه و هلی داوخته وه ده لیم :

- 1- یاسی شاعر و نه بیبکی به قه در نالی نه کردوه .
 - 2- شیعر ی کسی دیکه ی به (تضمین) نه هینلو ده وه .
 - 3- له نالی و کوردی پترازی خو ی به که سی دیکه نه کردوه به ودا شه قه در ده لیم :
 - 4- شوین پتی شیعر ی نالی هه لگه گرتونه وه .
- له فهرزی په کیک بوم نیسات بکات که حاجی بو غهیری ناگیش دهروون گریاوه بوو نه وسا کازی من ناسانتر دهیر چونکه به لگه بکی نازم به دمدت ده گوی و (ماره 5-1) ی ده دمنم و ده هه نه می ریزی به لگه کانی سه روو .
- ورد بوونه وه له شیعر مکتابی حاجی دهی ده خات که له سه بدانی (نالی نهوازی) دا حاجی به سی به ودا نییه ریوه په که میان نه وه بوو گوئی (من به نه و نام - وهما شاکم - خوه میان نه وه بوو گوئی) به پتم له کوردی و نالی زور که من نییه) . سینه میان شم به هاریبه به که بی بیکگی نیدا کردوه له گه ل (قوریانی نوری ریگه تم) هه تا شاعیریش شاعر بوویر نه پوتوانیوه هینده ی به هاریه که راستی نموونه ی سه ره مشق کردبته وه له وه شدا حاجی سه دجاران شو و نه ره چه ربه چه ربه

(معارضه) دا دوو قصیدوی له په گدی راموای هواویش و
 هارواقیهش دهی شاوروکیان جورا یی دهنا قصیده
 (معارض) له باخ دهگویی و دهینه لاسایی کړده وه . له
 شوین یی هانگرتو هوشدا دهی تلووکه جورا بن نهانست
 له په گدی نژیک پروونه یان له بیت و دوو به پندا قصیده دوام
 دانله ننگینی . په نومونه . حاجی قادر که دهی :

نه گهر منم له فراقیان کزدم له چهره گوه دی
 نه گهر دله و مگو چهره گم دهلیی نهوا سووتا
 قسه گانی خوین له و دوو به پنه ی نالی دهمشین
 سووتا پموالی خلتیمی صبرم دل و دعوون
 نه ی ماوه غمیری گو شیمی نیکریکی یا صبور

لهم شعرخی دهره و میخته له هم سوژی غوریه ته
 دل و خخته یی به نلو و به چاوما یکا عبور
 خزماهی و اتای تم به پتانه هر بویه له سهر ماجی قدر
 به لاسایی کړده وه و اتا خواستوه حساب ناگری چونکه
 محکمی و (اصالة) ی سرله بهری به هاریه که له نومه ی
 ودهای دهاریزی : تویش و کوونالی له بیرکړنه ودها هه ش
 ناگر تی به ربویون دکات . نیتر چون نالی سوونام !!
 هه روک حاجی شاگزی نییه به رانسه به هاریه که ی
 راوه ستی . سانیش هه له سنیک نییه بگانه نه ووه لامه ی که به
 (بادی سحر) دا بو نالی دهمشینه وه .

سکه پسا دکات که له بن لیوانه و دهی حاجی له شوړه یی
 شاره پندا هه رذاری قه و مایه تپه که به ش مایه ی شانازی
 مایه و نیمه پشه . به لام هزار قه و مایه تی و حه ی به رستایه تی
 و دهایی به سهر به گدا که که بکن (به هاری) ودها پاراو و
 شینگار و نه غسوونوای نازین نه گهر شاعریه یی له گدا
 نای . جارویس حاجی به زاری خو ی دهی گله یی له
 کوروی تم شاعریم مکن چونکه دمه ووی (... له م به ند
 دایه درجن) که چی له به هاریه که پدا له پشت به رده مایه کی
 سکر و فلزدا ته و هه لسته دکات به لکه بو زمانی کوروی که
 دلا نیکی هه یه هیچ زمانی نایگتی) . حاجی نه و له خو
 ربتای ناو به پستی (زاهیرمن شاعریم له کوروی و نالی زور
 کتر نیه) له م به هاریه دا به نسیات دهگ به پنی چونکه
 جانی نمونه به کی هره پیشه و تووی هونه ی شیره به
 پسران واره و رکه وه . له کوروی و له پیری کوریدا . خو هتا
 خشی که لام به شیره ی شیرین هانتی شیرینتر نالی له هه :
 به هه محال دهرخستنی مهارت و به نجه پنگینی و
 شایست و سوژ و هه شتی بریندار و هه نیسکی غوریه ت
 رقیمت و نه و جوړه دینه مانه له و به هاریه دا گله یی که به روه
 به که دهی له لایان به لاری ناسته نیسلامه یکان و نه دهی
 کاسیکوه توژینه وه و شی کړده وه ی بین دروژی تیدا بگری
 دنا تر دهگ یین ودها تی ناگ یین له به پستی :

په گیمی زه یی نه رگس له سهر که ای سیمین

له بو فکاری مه پاییه پر له زبوی طلا

چون شیا (طرف) ی شیکر خوی زبیر بیت و (مظروف)
 سگنی (زبوی طلا) زبیر بیت و هه ر دوو کیشیان (طرف و
 مظروف) نه و زه دایه یی ناو نیکر دکان ۹ . تا تی دهگ یین
 دکات دهیین .

نالی راسپاره دهی به بادی (خوش مرور) دا به ری دکات .
 حاجی قادریش له سهاره شتی خو یه وه (په خشی خه واور)
 دهوینیت و گروچکه کانی هه نای به ره و کورده ستان به ری دکات
 دیاره به ختیش پتر له پای جالاک بیومندی به مروفه وه هه و
 جیی خو یه تی به دهنگ بیت و بگوینه و توویژ ... له وه به و لاوه
 به روکی هه یه یکک له دوو قصیده که دهیته ترجمانی نه د
 گلی ی ناو ناگریه ی بوریکی خو ی ودهر دهی . هه روک له

قوریانی توژی رینگتم نه ی باده که ی سحر

وهی په یکی شاره زا به هه موو راهی پر خه تر

نه سه پره و نه له سانیش به عیب دهگری که له جوابدا
 به وشه گانی نالی دهست یی بیکتاره و هه مان بادی خوش
 مرویش بگانه وه به په یکی نامه هانگر چونکه نه و په کسه له به ر
 تین و ناوی بکووه گانی نالی دی خو ی دهاتوینینه که له سالم و
 حاجی بترازی (مصباح الدیوان) یش شاعریمی نه گونوه
 هاروتای پیچ خشته کیبه بی به رده که یی که راسته و خو له
 (مستوره ...) ی نالیوه و تیشکی داوتم وه . نهانست سهرنجم
 بو نه وه دهگنی که (مصابع ...) به نالقه مست جوار مصره ی
 هره به هه مست و خوشه که ی وصلی باری فیانومه سهر
 قافیای قصیده ی (مستوره ...) که کیشیشیان له گه تیدا بیکه کن

**دەك نازە ھەنوووزىكى لە نەو دوو لەقەدا بى
وا رىكە گوشرابىنى كە لە دوو ھەتدە ..**

بەش بەحالى خۆم ھەستى سەرىندى دەكەم لەویدا كە
سنى كەلە شاھىرى كورد بە پەلەقەشى سەرامەدېكى شىعەرى
كوردى بەسەر خۆبەندا زال بووين .
ئىستە بە ئىزىنى كەكە بىمار وا پەسەند دەكەم ھەئەى ئەو
بەپتەئەى بە نمونە لە بەھارىگەى ھىناونەو پەست بگەمەو .
بەداخەو زۆر لە دىرانى شاھىرە بەسەرچوھەكائەمان لە
نورسىنەو دا ھەلەبان تىكەوتو چگە لەوەى كە لە دەمى چاپ
كردنیشدا ھەلەبان تىدا دەكەرى تا ئەوەى كېشى بەپتەكان تىك
دەجەت . ئاوانو ھەعناشيان نامىنى :

مصرەعى (لە كۆيو و كەز كە سەر لە تىوارە مالات) بەم
شكە پازدە بەرگە بە كە دەبوو لەبەر وشەى كوتائى مصرەعەكە
(مالات) چوارەد بەرگە بى چونكە ئەم وشە بە لەوانە بە لە دوو
بەرگە بەكرىتە سى بەرگە و كېشى شىعەرەكەش تىك نەچى . بۆ
پروون كرتەو دەئىم ئەگەر مصرەعەكە بە راستى ھەرگىراپە
دەشيا (مالات) ھەكەى بەكرىتە (مەرومال) و كېشى تىك نەچى
كە چى ئىستە دەيكاتە سازدە بەرگە . وا بىزانم دەمى بەگوتەرى :

لە كۆيو و كەز كە سەر تىوارە دېتەو مالات
لەعەشا پىو پىستە (سەرىوارە) پىوئىندەرتەو دەئا كېشى
تەئەئەل دەمى . بەم چۆرە ئەگەر بەگوتەرى (... مەرومال)
كېشى نەشپووى چونكە دەك لە پىشتەر گوتوومە بەحەركە بە
پىنى سازدان 14 بەرگە و 15 بەرگەش ھەدەكەرى . توبىنە (لەسەر

كەى سىمىن) بگە (لە سەر كەى گۆھەرىن كېشى عەبىدار نامى
لێرە قسە لە نەشپووانى كېشى شىعەرە . دەئا دەزانم حەجى
نەگوتو (مەرومال) .

وشەى (گۆھەرىن) پىش چىنى نەپتەو لەو مصرەعەدا چونكە
زەرداىى نىرگىز بۆ زۆر دەچىتەو ئەك گەھەر .
مصرەعى (مەلاتىكەى سەرىتاق و پەرومالى مېئابى) بۆتە
13 بەرگە ھەلەپە دەمى بلىن (مەلاتىكەى سەرىتاق و پەرومالى
مېئابى) .

وشەى (چومەش) دەمى بنوووسەرى (چىنەش - چومبوش)
چونكە لە (چىنەبىن) مەو ھاتو . (سنازەى چەنابان - چومبەن) ى
ئىسغەمان رېزەى ناوى كارا (اسم فاعل) ى (چىنەبىن) ى تىدا
بەكار ھاتو .
ھەر دوو مصرەعى .

پىقەلى زەھرى نىرگىز لەسەر كەى سىمىن
پەرە لە شەبىم دەك نوپى لولوى لا لا
دەمى راست بەكرىتەو و بىنە :

پىقەلى زەھرى نەركس لەسەر كەى سىمىن
پەرە لە شەبىمى دەك نوپو لولوى لا لا
حاجى وشەى (نرگس و سىمىن) ى گوتو ھەتە كە ھاتىن
گوتەن (نيرگىز) دەمى بنوووسەن (زىوون) .

مصرەعى
بەھار وا ھەموو سەئىك دېتەو ئەمما
بۆتە 12 بەرگە راستىيەكەى ئەمەپە :

بەھارى وا ھەموو سەئىك دەپتەو ئەمما
و ھەخو .
بەھارى وا ھەموو سەئىكى دېتەو ئەمما
دەمى بلىن :

مەكاتە : شەوقى بە عىلاتە ..
حەبىاتە زەوقى بە ئەحبابە ..

مصرەعى (گەر بى بوجىو ھە ئىستا (كائى) دىسان) بە
قسەى عەدەئىش قىوول ناكرى وادەزانم راستىيەكەى ئەمەپە
گەر بى بوجىو ھە ئىستەكە بو و دەظەن دىسان
سەغەر دەكەى لە دەظەن دەچىە شارى چابولقا
لەم دەمەدا ديوانەكەى حاجى و دەسشەتەى دىرانەكەشم
لا ئىبە بزانم لەواندا ئەم بەپتە و شەوانى دىكەش چەن
نوووسراون : پە رى ئەبى كېشى و واتا و نەخىشكېشى پارىدەى
بەرھاتتەو قەلى ئەم بەپتەم راست راگرتتەو . شە وەى
راستىش بى ھەرچى نمونە بەكە لەم نووسىنەدا ھىناپىتەو
ھى پار كرتەو ھەمە ئىجا ئەگەر سەھووان تىدا بى لىم بوورن
لە كوتائى دا دەئىم سەمۆسنا بىمار ھەقى ھەپە گەر
بۆچوونە پەسەند بەكات كە بە لاپەو راستە بە ئەم مەئىش
ھەقە بلىم ئەو بەئەگەنى بۆ (بە تاسلانى پەت كرتەو) ى
ھىناپوونەو بە بى پەت كرتەو ناكەن . لە گەل بۆزەدا .